

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocații Pîcălău Dorian și Lefter Dumitru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 16 martie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Bulicanu Serghei xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.01.2017 - 16.03.2018;

Instanță de apel: 21.05.2018 - 24.09.2018;

Instanță de recurs: 04.12.2018 - 20.02.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 16 martie 2018, Bulicanu Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(3) lit. b) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizei psihiatrice au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Bulicanu Serghei la 19 aprilie 2016, aproximativ la ora 14.00, aflându-se pe un câmp din apropierea s. Cușmirca, r-nul Șoldănești, intenționat, cu scopul de a săvârși un raport sexual violent prin constrângere fizică și psihică a persoanei, intenționat, știind cu certitudine că minora xxxxx, nu a împlinit vârsta de 14 ani, apucând-o de păr și prin imobilizarea brațelor și a întregului corp, cauzându-i ultimei dureri fizice, profitând de poziția de starea de neputință cunoscută și evidentă a ultimei care se datorează vârstei de 12 ani, handicapului fizic și psihic dintre el și victimă, aplicând constrângerea psihică, în mod forțat a dezbrăcat-o de pantaloni și lenjerie și a săvârșit cu minora xxxxx un raport sexual violent.

3. *Avocatul Lefter Dumitru în numele inculpatului* a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, sentința este bazată doar pe afirmațiile unei minore, iar la capătul învinuirii și sentinței de condamnare se află afirmări lipsite de baza probatorie, or, raportul sexual anume cu inculpatul nu a fost confirmat de careva dintre martorii audiați.

Apelantul a menționat că, martorii Draganiuc Alexandra, asistenta medicală, care timp de 36 de ani activează în calitate de moașă în sat; Gheorghişenco Olga, asistent medical în s. Cuşmirca, r-nul Şoldăneşti - au declarat că, în anul 2015 partea vătămată deja ducea o viață sexuală activă, relațiile sexuale nu erau stabile, dar cu diferiți bărbați și că, la momentul constatării sarcinii partea vătămată în general a spus că, a fost violată în Şoldăneşti de către o persoană necunoscută și și-a cerut scuze de la soția lui Bulicanu Serghei fată de toți cei prezenți.

Indicarea în învinuire a acțiunilor violente: a tras-o de păr, a ținut-o cu forța, la moment ce partea vătămată întreprinde măsuri de opunere, se contrazic prin declarațiile martorilor Gondrea Tatiana, Jelvaschii Serghei și Nistor Andrei, precum și ale părinților părții vătămate, care au menționat că nu au văzut în acea zi la partea vătămată careva leziuni corporale, că partea vătămată nu a indicat la careva acțiuni împotriva sa, a fost veselă ca de obicei.

Apelantul a indicat că, instanța urma să aprecieze și faptul că, până la constatarea sarcinii la partea vătămată, careva plângeri că a fost violată nu au fost înaintate și nici leziuni corporale nu au fost prezente. Mai mult, din declarațiile martorilor se constată cu certitudine că, „violul” era o versiune pregătită ca răspuns la orice întrebare legată de sarcină și comportamentul amoral.

Unica probă care ar confirma sau infirma raportul sexual între inculpat și partea vătămată ar fi expertiza genetică, prin care ar fi posibil de stabili dacă inculpatul are tangență la sarcina părții vătămate, însă această solicitare a fost respinsă de către organul de urmărire penală.

În opinia apelantului prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia că, inculpatul a depus declarații contradictorii, or, declarațiile de la fila dosarului 18 volumul I, urmau a fi apreciate critic, deoarece au fost scrise de către polițiști, fără a fi date citirii inculpatului și în lipsa unui apărător.

Despre conținutul explicațiilor anexe la dosar, inculpatul a aflat numai după ce a făcut cunoștință cu materialele dosarului și văzând că, explicațiile scrise nu corespund cu cele invocate de el - la 11 ianuarie 2017, apărarea a depus o plângere adresată procurorului Erhan Vladimir care a condus urmărirea penală. Procurorul însă nu a întreprins careva măsuri în vederea soluționării plângerii date fără efectuarea cercetării acesteia.

Astfel din cumulul de probe acumulate la materialele dosarului - nu se confirmă săvârșirea de către inculpat a crimei incriminate, nu există nici o probă prin care s-ar demonstra vina acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia că S. Bulicanu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.171 alin.(3) lit. b) Cod penal.

La fel, instanța de apel a indicat că, deși inculpatul nu recunoaște vina în

săvârșirea infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia se confirmă prin: declarațiile părții vătămate minore, xxxxx, reprezentantului legal al părții vătămate minore, mama xxxxxx, reprezentantului legal al părții vătămate minore, DASPF Șoldănești, Namolovan Igor, martorilor Nistor Andrei, Gheorghişenco Olga, Jilavschi Serghei, Gondrea Tatiana, Balan Nicolae, Cornea Rodica, Draganiuc Svetlana, Nistor Tatiana, Leșan Ludmila, Djurenco Liudmila, Clipa Maria, Oprea Natalia, Guja Emilia, Martin Gheorghe, Grepcu Natalia, Martin Rodica, Martin Gheorghe, Vartan Ion și Popa Victor, raportul de expertiză medico legală nr.186/D din 12 august 2016 , procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03 noiembrie 2016, raportul de expertiză psihiatrico-legală nr.796a-2016 din 02 septembrie 2016, raportul de expertiză judiciară nr.234a-2017 din 13 decembrie 2017.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță a ajuns la soluția corectă, constatând vinovăția inculpatului Bulicanu Serghei în comiterea infracțiunii incriminate, or, declarațiile acestuia privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată, care coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile martorilor și a părții vătămate minore sau probele scrise care ar trezi dubii nu au fost reținute.

Instanța de apel, analizând declarațiile părții vătămate xxxxx, care fiind audiată în condiții speciale conform prevederilor art.art.110-110¹ Cod de procedură penală, a reținut că acestea confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului și exclude orice dubiu în acest sens, or, deși partea vătămată având o vârstă fragedă a relatat (inclusiv la etapa urmăririi penale) ferm faptele cum au purces acțiunile criminale ale inculpatului Bulicanu Serghei, a indicat locul și circumstanțele în care au avut loc acțiunile date.

Instanța de apel a reținut că, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.186/D din 12 august 2016, la examinarea medico-legală a minorei xxxxx leziuni corporale nu au fost depistate. La examinarea documentelor medicale și anume fișa medicală a bolnavului de staționar s-a constatat că minora xxxxx a fost însărcinată și momentul fecundării a avut loc cu cca. 15-16 săptămână până la data de 28.07.2016.

De asemenea, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.234a-2017 din 13 decembrie 2017, xxxxx posedă particularități psihologice individuale care au putut influența comportamentul acesteia în situația analizată: lipsa autonomiei afective, sugestibilitatea mărită, incapacitatea de a prognoza deplin consecințele propriilor acțiuni și a acțiunilor altor persoane. Este capabilă să perceapă circumstanțele cazului, să memorizeze și să reproducă cele întâmplate, deci este capabilă să depună declarații pe caz și reieșind din particularitățile psihologice individuale, xxxxx a avut o capacitate redusă de a opune rezistență acțiunilor agresorului. Ultima posedă semne de sugestibilitate mărită. În cadrul examinării actuale nu s-a depistat tendința spre fantezii.

Totodată, instanța de apel a stabilit că, minora xxxxx locuia în vecinătate și în aceeași mahala cu inculpatul, fiind cert faptul că Bulicanu Serghei cunoștea exact vârsta minorei.

În același context instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Bulicanu Serghei, care sunt prin conținutul lor contradictorii, incoerente, fiind

combătute ad integrum prin suportul probator administrat.

Astfel, instanța de apel a considerat că, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii în baza art.171 alin.(3) lit. b) Cod penal este confirmată prin cumulul de probe administrate, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile părții vătămate minore, xxxxx și probele scrise nu au fost stabilite, iar temei de îndoială în veridicitatea lor nu au fost reținute.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a indicat că la stabilirea pedepsei inculpatului prima instanță a ținut cont de prevederile art.art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77 Cod penal, pedeapsa aplicată va atinge scopul legii penale, va restabili echitatea socială și va corecta condamnatul, prevenind săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. Avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpatului, în temeiul pct.6), 7), 8), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, la fila dosarului 35, verso, în calitate de psihopedagog, intervievator, este indicat Bumbac Ivan, însă, în același timp, în materialele cauzei, precum și la acel moment, nu au fost prezentate sau anexate la materialele dosarului penal, careva documente, ce ar atesta calificarea profesională al acestuia și dreptul de a fi participant la o asemenea acțiune procesuală.

Astfel, nu există mențiuni privind faptul, că competența acestuia, în calitate de specialist, a fost atestată conform art.87 Cod de procedură penală, fie chiar și art.88 Cod de procedură penală.

Ulterior, în lipsa stabilirii competenței specialistului, contrar obligativității procedural penale, la filele dosarului 65, 66 volumul II, este prezent procesul-verbal al ședinței de judecată din 03 mai 2017, în cadrul căruia a fost reprodușă stenograma și discul audierii părții vătămate minore, cu participarea unui specialist cu competență neclară.

Deci, competența și atribuțiile participantului la dosar, precum și participarea acestuia la acțiuni procesuale, urmează a fi atestate în modul corespunzător de lege, în caz contrar, aceasta se consideră o încălcare flagrantă a normelor de procedură penală, conform art.art.94 alin.(1), pct.2), 7), alin.(3) Cod de procedură penală.

În acest mod, se constată faptul nulității chiar și relative a probelor pe dosar, cum ar fi în cazul dat depozițiile părții vătămate, puse la baza sentinței de condamnare, iar după părerea apărării, este prezentă și invocarea prevederilor art.251 Cod de procedură penală.

Mai invocă recurentul că, procesele-verbale ale ședințelor de judecată în prima instanță sunt contrare prevederilor art.336 Cod de procedură penală, or, la fila dosarului 33 volumul II, este prezent procesul-verbal al ședinței de judecată din 10 martie 2016, în care este indicat, că a fost întocmit la 10 martie 2016, iar în textul acestuia este indicat faptul, că se examinează, după mențiunea persoanelor participante la dosar, dosarul penal în privința unei alte persoane decât S. Bulicanu.

Studiind materialele dosarului penal dat, pornit la data de 28 iulie 2016, adică cu 5 luni mai târziu de întocmirea procesului-verbal judiciar din 10 martie 2016, apărarea nu a găsit nici o mențiune cu privire la prezența unei alte persoane.

La fel, la 25 ianuarie 2017, fila dosarului 181, președintele interimar al

Judecătoria Orhei, prin încheiere judiciară a constatat faptul, că, inculpatul Grigoraș Ion se învinuiește de săvârșirea infracțiunii excepționale.

Alt moment îl constituie și audierea cet. Bulicanu Sergiu în calitate de martor.

Astfel de încălcări procesuale sunt atinse chiar și de nulitate relativă, dat fiind faptul, că încălcările procesuale sunt evidente, iar normele de procedură penală indică la obligativitatea strictă a întocmirii actelor judiciare, deoarece în caz contrar sunt lovite de nulitate.

Subsidiar recurentul a invocat că, contrar prevederilor art.394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de judecată nu dat apreciere probelor administrate în favoarea inculpatului, și anume depozițiilor martorilor Nistor Andrei, Gheorghisenco Olga, Jilavschi Serghei, Gondrea Tatiana, Balan Nicolae, Cornea Rodica, Draganiuc Svetlana, Nistor Tatiana, Leșan Ludmila, Djurenco Ludmila, Clipa Maria, Oprea Natalia, Guja Emilia, Martin Gheorghe, Grepcu Natalia, Martin Rodica, Martin Gheorghe, Vartan Ion, Popa Victor, care analizate în cumul, denotă lipsa vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii de viol.

Astfel, reieșind din circumstanțe cauzei, faptei juridice, precum și depozițiilor inculpatului, după părerea apărării este prezentă componența de infracțiune prevăzute de art.174 Cod penal, și anume întreținerea raporturilor sexual cu o persoană ce nu a atins vârsta de 16 ani.

Ulterior, avocatul Pîcălău Dorin a prezentat o cerere de modificare și completare a recursului depus, în care a invocat motive similare celor din cererea de recurs depusă inițial, suplimentar invocând că, partea vătămată minoră nu a fost audiată în ședințele de judecată în instanțele de fond și că cauza în prima instanță a fost atribuită spre examinare Judecătoria Telenești, însă dosarul a fost examinat de către Judecătoria Șoldănești.

5.1. Avocatul Lefter Dumitru în numele inculpatului, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanțele de fond nu au acordat importanță faptului că, plângere la IP Șoldănești nici din numele părții vătămate, nici de la reprezentanții legali ale victimei - pe parcursul a 3 luni nu a fost depusă. Plângerea a fost luată numai după ce a fost înregistrat în R-2 raportul inspectorului de sector din 25.07.2018, care a fost anunțat de medicul și asistența socială că s-a stabilit prezența sarcinii la partea vătămată. Intenția de a săvârși un raport sexual violent prin constrângere nu a fost demonstrată, or întreg dosarul se întemeiază doar pe declarațiile părții vătămate, în acest context urmau a fi luate în considerație și declarațiile inculpatului care a indicat că i-a propus întreținerea unui raport sexual însă partea vătămată îi tot spunea că pe urmă, iar pe urmă nu a fost avut loc.

Referitor la aspectul că, inculpatul știa că este minoră și nu are împliniți 14 ani, instanțele nu au apreciat circumstanța stabilită, și anume că familia Bulicanu s-a mutat cu traiul în satul respectiv cu circa 4 luni până la ziua care i se incriminează inculpatului săvârșirea faptei. La fel, a fost stabilit că la incident părțile personal nu s-au cunoscut. Faptul că nu era posibil de apreciat vârsta biologică a părții vătămate l-a confirmat și inspectorul de sector Popa Victor, care concret a declarat că partea

vătămă este fiziologic dezvoltată și arată ca de 18 ani.

În scopul clarificării circumstanței incriminate de către acuzator privitor la întreținerea raportului sexual violent, care a avut loc prin imobilizare, tragere de păr etc. a fost prezentată proba cu martorii, care în acea zi au fost prezenți cu părțile pe diferit perioade ale zilei, Nistor Andrei, Jelavschii Sergiu, Gondrea Tatiana, părinții părții vătămate xxxxx - care concret au declarat și infirmat prezența semnelor de violență la partea vătămată. Mai mult, partea vătămată a susținut poziția că inculpatul: o ținea de păr, i-a imobilizat mâinile și încă a dezbrăcat-o, fapt imposibil de realizat.

Instanțele de fond, în urma judecării cauzei, au pus la baza sentinței de condamnare doar declarațiile părții vătămate care nu au fost coroborate cu celelalte probe acumulate la materialele cauzei atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești. Mai mult, declarațiile părții vătămate sunt în contradicție totală cu celelalte probe, fiind astfel încălcate prevederile art.289 alin.(1), (2) Cod de procedură penală.

Susține recurentul că, în cadrul urmăririi penale, la 18.08.2016 a înaintat demers prin care a solicitat numirea și efectuarea expertizei biologice ADN, care însă a fost respins. Ulterior însă s-a constatat dispariția probei biologice, din care motiv nu a fost înaintat repetat demersul de efectuare a expertizei biologice.

Instanțele de fond și-au bazat soluțiile de condamnare pe explicațiile inculpatului din cadrul urmăririi penale - care de fapt au fost scrise de ofițerul de urmărire penală al IP Șoldănești, în lipsa unui avocat și care nu au fost date citirii, dar impuse inculpatului spre semnare. Asupra acestor acțiuni la 11.01.2017 a fost depusă plângere adresată procurorului care fără a da un răspuns la plângere, imediat a trimis dosarul în instanța de judecată.

Astfel, instanțele nu au dat apreciere nici faptului încălcării de către procur a art.art.298, 299 Cod de procedură penală, care de fapt reprezintă încălcare a drepturilor inculpatului de a-și demonstra nevinovăția.

Indică avocatul că, conform raportului de expertiză judiciară nr.234a-2017 din 13.12.2017, la întrebarea nr.1 se menționează că *xxxxx nu suferă de vre-o maladie psihică. În timpul comiterii infracțiunii putea să fie conștientă de acțiunile sale și să conducă cu ele*, deci a fost aptă să declare despre cele întâmplate persoanelor apropiate imediat după act. La fel, în concluzie la pct.5 este indicat că, *xxxxx a avut o capacitate redusă de a opune rezistență agresorului*, însă nu se referă la faptul lipsei pe deplin a acestei capacități

Mai invocă apărarea că, de către instanțele de fond a fost respinsă solicitarea avocatului inculpatului de a adresa întrebări suplimentare părții vătămate, cu toate că conform raportului de expertiză judiciară nr.234a-2017 din 13.12.2017, la pct.4 este indicat că, *partea vătămată este capabilă să depună declarații pe caz*. Mai mult, instanța a judecat apelul în lipsa părții vătămate

La cererea apărării de a fi invitat expertul în ședința de judecată pentru a da răspuns la întrebările apărute, instanța din nou a încălcat dreptul la apărare respingând cererea din motive neexplicate.

Subsidiar, recurentul a invocat că, proba biologică „fetișul” rezultat de la întreruperea sarcinii - de fapt nu s-a pierdut și nu a fost luat de poliție, dar a fost

conservată și păstrată circa 2 ani, după care înhumat în cimitirul or. Șoldănești, deci proba biologică poate fi găsită și poate fi supusă analizei genetice - prin ce ar fi scoase orice dubii privitor la caz.

Or, omisiunea cu proba biologică se califică ca „eroare de drept” care poate fi exclusă doar prin casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei la o nouă rejudecare.

6. Asupra recursurilor declarate, a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestora, deoarece instanțele de fond, în strictă conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au verificat și au apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, procurorul s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea cererii de recurs suplimentare depuse de avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpatului, ca fiind depusă peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat de avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpatului, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeuri pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 7), 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire.

Însă recurentul nu a indicat concret care sunt motivele invocate în apel asupra cărora instanța nu s-a pronunțat, care motivare a soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau este expus neclar, care este eroarea gravă de fapt care a afectat soluția instanței, care este calea de atac neprevăzută de lege admisă de către instanță, în ce constă tardivitatea apelului, pentru care faptă inculpatul a fost condamnat alta decât cea pentru care a fost pus sub învinuire, or, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

La fel, Colegiul penal reține că recurenții își exprimă dezacordul cu decizia

instanței de apel sub aspectul temeiurilor prevăzute la pct. 6), 8), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fapta nu întrunește elementele infracțiunii, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În esență, criticele recurențelor se axează pe ideea că instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatului, acestea fiind apreciate greșit, eronat menținând condamnarea acestuia în baza art.171 alin.(3) lit. b) Cod penal.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel dispunând menținerea sentinței, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor.

În acest context, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurențelor că, instanțele de fond la adoptarea hotărârii de condamnare s-au bazat în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate minore, care nu coroborează cu celelalte probe, deoarece acesta reprezintă poziția subiectivă a părții apărării.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, competența de apreciere a probelor în instanța de judecată îi revine judecătorului.

La fel, Colegiul penal respinge argumentul avocatului Lefter Dumitru precum că, inculpatul nu cunoștea vârsta părții vătămate deoarece cu 4 luni înainte de incident s-a mutat cu traiul în localitatea dată, or acest argument nu a fost invocat nici în cadrul urmăririi penale, nici la examinarea cauzei în instanțele de fond, astfel, nu poate fi verificată legalitate hotărârilor adoptate sub acest aspect.

În același context, nu poate fi reținut și argumentul avocatului Lefter Dumitru că, faptul că nu era posibil de apreciat vârsta biologică a părții vătămate l-a confirmat și inspectorul de sector Popa Victor, care concret a declarat că partea vătămată este fiziologic dezvoltată și arată ca de 18 ani, deoarece inspectorul de sector nu este expert în domeniul dat pentru ca instanța să reține cele invocate de către acesta.

La fel, instanța de recurs menționează că, raportul sexual, actul de homosexualism sau lesbianism săvârșite cu o persoană de vârstă fragedă al cărei consimțământ nu are valoare juridică, deoarece nu înțelege semnificația celor ce i se

întâmplă, se califică nu conform art.174 Cod penal, dar potrivit art.171 alin.(3) lit. b) sau art.172 alin.(3) lit. a) Cod penal, astfel, argumentele recurenților în acest sens urmează a fi respinse ca nefondate.

Referitor la argumentele invocate în recursuri de către avocați, că, partea vătămată minoră nu a fost audiată în ședințele de judecată în instanțele de fond și că, de către instanțele de fond a fost respinsă solicitarea avocatului inculpatului de a adresa întrebări suplimentare părții vătămate și a judecat apelul în lipsa părții vătămate, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit art.371 alin.(1¹) Cod de procedură penală, în cazul în care martorul minor în vârstă de până la 14 ani a dat declarații în conformitate cu prevederile art.110¹, citirea acestor declarații și reproducerea înregistrării audio/video a acestora vor înlocui audierea personală a minorului pentru a reduce o posibilă traumă a acestuia, cu excepția cazurilor în care, reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de judecată consideră că minorul trebuie să dea declarații în ședința de judecată. Audierea repetată a minorului trebuie evitată în măsura în care acest lucru este posibil.

Referitor la argumentul avocatului Pîcălău Dorian precum că, cauza în prima instanță a fost atribuită spre examinare Judecătorei Telenești, însă dosarul a fost examinat de către Judecătoria Șoldănești, Colegiul penal ține să menționeze că, potrivit art.1 alin. (1) lit. o) a Legii nr.76 din 21.04.2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, Judecătoriile Șoldănești, Rezina și Telenești fuzionează prin contopire cu Judecătoria Orhei, formând Judecătoria Orhei, iar potrivit fișei de repartizare, cauza penală a fost înregistrată la Judecătoria Orhei care își are sediile în Telenești și Șoldănești.

Colegiul penal apreciază critic argumentele recurenților privind încălcările comise în cadrul urmăririi penale, deoarece acestea nu cad sub incidența prevederilor art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, care pot fi invocate la orice etapă a procesului penal.

La fel, instanța de recurs respinge argumentul avocatului Lefter Dumitru că, omisiunea cu proba biologică se califică ca „eroare de drept”, deoarece la fila dosarului 82 volumul I este anexat răspunsul directorului Centrului de Medicină Legală, potrivit căruia, expertiza paternității în Cadrul Centrului de Medicină Legală se efectuează la moment numai în baza sistemelor serologice. În materialul avortat nu este posibilă efectuarea complexului de cercetării privind excluderea paternității, iar Centrul de Medicină Legală nu efectuează investigații prin cercetare genetică.

Referitor la erorile materiale invocate de către avocatul Pîcălău Dorian, Colegiul penal ține să menționeze că potrivit art.249 alin.(1) Cod de procedură penală, erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocații Pîcălău Dorian și Lefter Dumitru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Bulicanu Serghei xxxxx*, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 21 martie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac